

Seminari de Recerca

Codi: 43145
Crèdits: 12

Titulació	Típus	Curs	Semestre
4313769 Antropologia: Recerca Avançada i Intervenció Social	OB	0	2

La metodologia docent i l'avaluació proposades a la guia poden experimentar alguna modificació en funció de les restriccions a la presencialitat que imposin les autoritats sanitàries.

Professor/a de contacte

Nom: Miranda Jessica Lubbers

Correu electrònic: MirandaJessica.Lubbers@uab.cat

Utilització d'idiomes a l'assignatura

Llengua vehicular majoritària: espanyol (spa)

Equip docent

Maria Teresa Tapada Berteli

José Luis Molina González

Miranda Jessica Lubbers

Teresa Habimana Jordana

Dan Rodríguez García

Beatriz Ballestin Gonzalez

Equip docent extern a la UAB

Cristina Rodríguez Reche

Por assignar

Prerequisits

No hi ha prerequisits.

Objectius

Aquest mòdul forma part dels mòduls comuns que han de cursar tots/totes els/les estudiants del màster, independentment de l'especialitat que estiguin cursant. S'imparteix al segon semestre.

Objectius Generals

- Conèixer les diferents estratègies, tradicions, metodologies i tècniques específiques que s'utilitzen per l'anàlisi dels resultats obtinguts, tant qualitius com quantitius, i els programes informàtics existents.
- Exposar de forma narrativa els resultats de la investigació segons els canons crítics de la disciplina, tenint en compte els públics diversos als quals es dirigeix.

Objectius de Projectes II: Comunicació Científica:

Proporcionar orientacions als estudiants de Màster que els permeti entendre el paper de la comunicació científica en el treball antropològic i elaborar les seves pròpies escriptures. S'enfoca primàriament a ponències en conferències i jornades, articles científics i propostes de investigació, però descriure també altres tipus de comunicació.

Objectius de Metodologia per l'Anàlisi de Dades:

Aquest bloc està dissenyat per a conèixer el concepte, procediments i aplicacions de les diferents metodologies, en primer lloc qualitatives, però també quantitatives, per a l'anàlisi de dades sòcio-científiques, comprenent les seves potencialitats i limitacions. Inclou la introducció pràctica a l'ús de programes informàtics que ajuden en aquestes tasques.

Objectius de Anàlisi de Xarxes Socials:

Aquest bloc proporciona els fonaments del anàlisi de xarxes socials, una conjunt de teories i tècniques metodològiques utilitzades en la antropologia i ciències socials.

Objectius de Migracions Internacionals i Processos de Mixticitat:

L'objectiu general d'aquest breu curs és oferir un mínim utilatge teòric-metodològic bàsic per poder comprendre i aproximar-se de forma organitzada a l'anàlisi profunda d'aquesta realitat. En aquest curs s'abordan conceptes, tipologies, teories, etapes i tendències fonamentals de les migracions internacionals, amb un èmfasi en els processos de mixticitat resultants.

Els objectius específics del curs són:

1. Familiaritzar-se amb els conceptes i tipologies fonamentals i les principals teories explicatives de les migracions
2. Abordar les etapes fonamentals, patrons i tendències actuals de les migracions internacionals
3. Aproximar-se a les tendències clau en gestió d'immigració i la diversitat
4. Desenvolupar una perspectiva d'anàlisi holística (de conjunt), reflexiva i crítica sobre els fenòmens migratoris, que permeti ser més rigorosos amb l'avaluació de la informació que s'obté des de diferents fonts d'informació.

Objectius de Laboratori de Recerca:

Discussió dels avenços teòrics i/o metodològics de la pròpia investigació de TFM per àmbits temàtics, amb la finalitat de madurar els resultats parcials a la llum del panoramadisciplinar. S'espera de l'alumnat que presenta el seu treball en un dels seminaris i que participi en les altres sessions de discussió.

Competències

- Conèixer i aplicar els dissenys teòrics i metodològics, les estratègies i les tècniques de recollida i anàlisi de dades específiques per a fer recerques flexibles i emergents en antropologia.
- Defensar arguments i justificar una idea amb claredat i precisió, d'una manera apropiada al context, valorant les aportacions d'altres persones
- Elaborar interpretacions i explicacions relacionals que permetin comprendre contextos etnogràfics específics.
- Que els estudiants sàpiguen comunicar les seves conclusions, així com els coneixements i les raons últimes que les fonamenten, a públics especialitzats i no especialitzats d'una manera clara i sense ambigüitats
- Que els estudiants tinguin les habilitats d'aprenentatge que els permetin continuar estudiant, en gran manera, amb treball autònom a autodirigit
- Utilitzar amb eficàcia les tecnologies de la informació i de la comunicació en la recollida, l'elaboració i la transmissió de coneixement.

Resultats d'aprenentatge

1. Avaluar l'ajustament sociocultural de qüestionaris d'enquesta utilitzats en investigacions a petita i gran escala.
2. Comunicar conclusions en un context de presentació d'un treball d'investigació antropològic.
3. Dur a terme de forma autònoma, amb la supervisió del professorat tutor, el procés de documentació, reflexió i anàlisi de dades i escriptura d'un treball d'investigació i/o intervenció en el context particular del treball de final de màster d'antropologia
4. Escollir els arguments adequats en les presentacions orals i escrites i justificar-los amb claredat i precisió, de forma apropiada per al context i valorant les aportacions d'altres persones.
5. Escollir i combinar adequadament les diferents tècniques de recollida i anàlisi de dades en una investigació antropològica.
6. Proposar el disseny teòric i metodològic d'intervenció o investigació adequat al context etnogràfic escollit en la realització d'un treball antropològic.
7. Reconèixer i fer servir les tecnologies de la informació i de la comunicació d'acord amb el context etnogràfic de recerca o d'intervenció triat.
8. Triar els mètodes d'investigació que s'acomodin a l'objectiu de comprensió de la població que s'estudia i als problemes socioculturals que s'hagin de resoldre.
9. Utilitzar els procediments d'informació qualitativa i anàlisi de continguts.

Continguts

El mòdul es divideix en 5 blocs:

1. Projectes II: Comunicació Científica

[Prof. responsable: Dra. Miranda Lubbers] (8 sessions, 16 hores)

Tema 1. Introducció: La comunicació científica. El paper de la comunicació en el cicle d'investigació i la carrera científica. Diferents tipus de comunicació. Aspectes generals (Col·laboració; ètica; gènere).

Tema 2. Preparació de ponències para conferències: Raons per a participar en conferències; Tipus de conferències; Convocatòries; Tipus de contribucions; Elaboració d'un resum/pòster/ponència: Estructura, continguts i estil; Procés d'avaluació.

Tema 3. Preparació d'un article o text científic: Raons per a escriure articles científics; Tipus de revistes científics; Triar una revista científica; Tipus de contribucions; Elaboració d'un article: estructura, continguts i estil; Sistema de revisió per pars.

Tema 4. Preparació de textos etnogràfics: Introducció a la escriptura etnogràfica; Elaboració d'un text etnogràfic: estructura, continguts i estil; Convencions habituals; El detall etnogràfic: persones, llocs, esdeveniments, diàleg; Revisió.

Tema 5. Escripció de una memòria de recerca: Tipus de finançament; Trobar convocatòries; Entendre els requisits d'una convocatòria; Elaborar una memòria: estructura, continguts i estil; Procés d'avaluació.

Tema 6. Conclusió.

2. Metodologia per a l'Anàlisi de Dades

[Prof. responsables: Dra. Beatriz Ballestin i per assignar] (8 sessions, 16 hores)

Tema 1. Introducció a l'anàlisi qualitativa i quantitativa (B. Ballestin)

Tema 2. L'anàlisi de dades qualitatives: Transcripció, el procés de codificació i tractament de la informació. (B. Ballestin)

Tema 3. Aproximacions analítiques: Anàlisi de discurs, anàlisi de continguts, teoria fonamentada (B. Ballestin)

Tema 4. Eines informàtiques per a l'anàlisi qualitativa de dades: Introducció i pràctica (PA)

Tema 5. L'anàlisi quantitatiu: Introducció i pràctica (PA)

3. Anàlisi de Xarxes Socials

[Prof. responsable: Dr. José Luis Molina] (8 sessions, 16 hores)

Tema 1. Presentació del curs. Introducció. Origen. Principis bàsics de l'anàlisi de xarxes socials. Gestió de dades relacionals.

Tema 2. Definicions elementals: densitat, distàncies. Centralitat. Cohesió. Posicions i estructures.

Tema 3. Taller d'anàlisi de xarxes socials (I). Xarxes sociocèntriques o "completes".

Tema 4. Taller d'anàlisi de xarxes socials (II). Social Media.

Tema 5. Taller d'anàlisi de xarxes socials (III). Xarxes personals.

Tema 6. Anàlisi de temes substantius.

Tema 7. Presentació de treballs i conclusions.

4. Migracions Internacionals i Processos de Mixticitat

[Prof. responsable: Dr. Dan Rodríguez, Cristina Rodríguez Reche i Teresa Habimana Jordana] (6 sessions, 12 hores)

Sessió 1. Conceptes fonamentals sobre migracions

Sessió 2. Teories, tipologies i etapes migracions internacionals

Sessió 3. Tendències: mobilitat i control. Refugiats

Sessió 4. Models i claus de gestió de les migracions. Debats actuals.

Sessió 5. Migracions i processos de mixticitat

Sessió 6. Segones generacions i processos de mixticitat

5. Laboratori de Recerca

[Prof. responsable: Dra. Teresa Tapada] (6 sessions, 12 hores)

1 sessió de preparació: 2 hores

5 sessions de grups de discussió: 2 hores/sessió

Metodologia

- Classes magistrals/expositives i pràctiques
- Lectura i anàlisi d'articles/informes d'interès
- Presentació/exposició oral de treballs
- Participació en activitats complementàries
- Debats
- Tutories
- Estudi personal

Activitats formatives

Resultats

Títol	Hores	ECTS	d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Clases magistrales / expositivas y prácticas	70	2,8	1, 8
Tipus: Supervisades			
Presentación / Exposición oral de trabajos, Tutorías	10	0,4	4
Tutorías individuales y/o grupales (presenciales y/o virtuales)	40	1,6	5
Tipus: Autònomes			
Elaboración de trabajos, Asistencia y participación activa en clase, Ensayo individual, Entrega de informes / trabajos	130	5,2	2, 3, 6, 7

Avaluació

Aquest apartat de la Guia Docent conté tota la informació relacionada amb el procés d'avaluació del mòdul.

Avaluació del mòdul

Es porta a terme un sistema d'avaluació continuada que inclou tres metodologies:

- Assistència i participació: primer, per assolir els resultats d'aprenentatge previstos, es considera fonamental que els estudiants assisteixin a les classes i hi participin activament. Per aquest motiu, s'avalua el grau de participació a les classes, les discussions, pràctiques i l'exposició oral dels treballs. Aquesta participació es té en compte a la nota final del bloc.
- Avaluació continuada de treballs dels blocs: en segon lloc, cada bloc proposa una o diverses activitats que permeten una avaluació continuada del procés d'aprenentatge. Aquestes activitats poden variar entre una prova escrita, una exposició oral a classe, la ressenya d'unes lectures, pràctiques a l'aula d'informàtica o la redacció d'un breu assaig, entre d'altres. El conjunt de les avaluacions dels diferents blocs que componen el mòdul (30%) i la participació en els diferents blocs (20%) constitueix el 50% de la nota global del mòdul. El/la professor/a comunicarà els terminis de lliurament de les evidències d'avaluació a l'inici del bloc.
- Avaluació del treball individual final del mòdul: la superació d'una avaluació general del mòdul constitueix el 50% restant de la nota. En el cas del mòdul "Seminari de Recerca" (Mòdul Comú II), el treball individual final del mòdul consisteix en l'elaboració d'un text científic. S'avalua l'estil acadèmic, la claredat, la coherència i la fluïdesa de l'argumentació, així com la lògica d'estructuració del text. A més, els estudiants han de mostrar que saben fer un ús adequat de la cita, com a recurs aclaridor, per a proporcionar una precisió i un detall majors, evitant en tot moment la paràfrasi. La base d'aquest treball són les classes del bloc Projectes II, prenent com a punt de partida el treball final del primer mòdul comú així com el treball en marxa per al TFM. La data de lliurament max. del treball de aquest mòdul és el 18 de juny (MC2).

Cada professor/a determinarà la fórmula d'entrega dels treballs (a través del campus virtual o del correu electrònic) i informará l'alumnat del procediment i data de revisió de les qualificacions a l'inici del seu bloc. El professorat comunicarà el resultat de l'avaluació mitjançant les vies establertes i obrirà un termini de revisió per consultes abans de comunicar-les al coordinador de cada mòdul pel tancament de les actes. L'estudiant pot sol·licitar tutories amb el professorat del màster al llarg del curs per aclarir qualsevol punt del contingut dels cursos.

És fonamental respectar els terminis de lliurament.

Criteris generals: En línia amb la normativa d'avaluació en els estudis de la UAB, les qualificacions finals seran en l'escala 0-10 amb un únic decimal. Per considerar superada l'assignatura caldrà obtenir una nota mínima de 5,0 com nota mitjana resultant de les notes obtingudes en cada una de les activitats avaluades. Un cop superat el mòdul, aquest no podrà ser objecte d'una nova avaluació. L'estudiant rebrà la qualificació de

"No avaluable" sempre que no hagi lliurat més del 30% de les activitats d'avaluació. En casos excepcionals, degudament justificats, la comissió del programa del màster podrà resoldre un procediment alternatiu d'avaluació. En cas que l'estudiant realitzi qualsevol irregularitat (copiar, plagi...etc) que pugui conduir a unavariació significativa de la qualificació d'un acte d'avaluació, es qualificarà amb 0 aquest acte d'avaluació, amb independència del procés disciplinari que s'hi pugui instruir. En cas que es produeixin diverses irregularitats en els actes d'avaluació d'una mateixa assignatura, la qualificació final d'aquesta assignatura serà 0. Recordem que es considera "còpia" un treball que reproduïx tot o gran part del treball d'un/a altre/a company/a. "Plagi" és el fet de presentar tot o part d'un text d'un autor com a propi, sense citar les fonts, siguin en paper o en format digital. Veure documentació de la UAB sobre "plagi" a: http://wuster.uab.es/web_argumenta_obert/unit_20/sot_2_01.html.

Avaluació en cas de no-presencialitat: En cas que les proves no es puguin fer presencialment s'adaptarà el seu format (mantenint-ne la ponderació) a les possibilitats que ofereixen les eines virtuals de la UAB. Els deures, activitats i participació a classe es realitzaran a través de fòrums, wikis i/o discussions d'exercicis a través de Teams, etc. El professor o la professora vetllarà perquè l'alumnat hi pugui accedir o li oferirà mitjans alternatius, que estiguin al seu abast.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Asistencia y participación activa en clase	20%	10	0,4	8
Ensayo individual	50%	25	1	2, 3, 6, 7
Entrega de Informes / trabajos	30%	15	0,6	1, 4, 5, 9

Bibliografia

Projectes II: Comunicació Científica

Llibre principal:

Brown, Shan-Estelle (2016). *Writing in Anthropology: A Brief Guide*. New York: Oxford University Press.

Bibliografia recomanada:

Anholt, Robert R. H. (2005). *Dazzle 'em with style. The art of oral scientific presentations*. Elsevier Academic Press: Burlington USA.

Becker, Howard (2013). *Manual de escritura para científicos sociales. Cómo empezar o terminar una tesis, un libro o un artículo*. Siglo XXI; Edición 1.

Belcher, Wendy L. (2010) *Cómo escribir un artículo académico en 12 semanas: Guía para publicar con éxito*. México DF: FLACSO México.

Boellstorff, Tom (2008) How to Get an Article Accepted at American Anthropologist (or Anywhere). *American Anthropologist* 110, no. 3 (August): 281- 83.

Boellstorff, Tom (2010) How to Get an Article Accepted at American Anthropologist (or Anywhere), Part 2. *American Anthropologist* 112, no. 3 (August): 353- 56.

Ghodsee, Kristen (2016). *From notes to narrative: Writing ethnographies that everyone can read*. The University of Chicago Press.

Krathwohl, David R. & Nick L. Smith (2005). *How to prepare a dissertation proposal: Suggestions for students in education and the social and behavioral sciences*. Syracuse University Press: New York.

Mewburn, Inger, Firth, Katherine, & Lehmann, Shaun (2018). *How to fix your academic writing trouble. A practical guide*. London: Open University Press.

Narayan, Kirin (2012). *Alive in the writing. Crafting ethnography in the company of Chekhov*. The University of Chicago Press.

Silverman, Sydel (1991). Writing Grant Proposals for Anthropological Research. *Current Anthropology*, 32(4), 485-489.

Van Maanen, John (2011). *Tales of the Field: On Writing Ethnography*. 2nd ed. Chicago: Chicago University Press.

Recursos web:

Academic phrasebank of the University of Manchester: <http://www.phrasebank.manchester.ac.uk/>

La serie de blog posts de Jari Saramäki "self-help series on writing paper for PhD students" en su blog "It's Complex": <https://jarisaramaki.fi/2017/04/28/why-can-writing-a-paper-be-such-a-pain/>

The USC Writing Center's writing guide "Organizing your social sciences research paper":
<http://libguides.usc.edu/writingguide>

Metodologia per a l'Anàlisi de Dades

Bibliografia obligatòria:

1. Ruiz Olabuénaga, José Ignacio (2007). *Metodología de la investigación cualitativa*. Bilbao: Universidad de Deusto.
2. Cea D'Ancona, María Angeles (2012). *Fundamentos y aplicaciones en metodología cuantitativa*. Madrid: Síntesis, 377-384.

Bibliografia recomanada:

1. Hammersley, Martyn, & Atkinson, Paul (2010). *Etnografía. Métodos de investigación*. Barcelona: Ediciones Paidós.
2. Ballestin, Beatriz, & Fàbregues Feijóo, Sergi (2018). *La práctica de la investigación cualitativa en ciencias sociales y de la educación*. Editorial UOC.
3. Friese, Susanne (2014). *Qualitative Data Analysis with Atlas.ti*. Second Edition. London UK: Sage Publications.
4. Bernard, Russell H. (2011). *Research methods in anthropology: Qualitative and quantitative approaches*. Plymouth, UK: Altamira Press.

Análisi de Xarxes Socials

Bibliografia obligatòria:

Molina, José Luis (2011). Los cambios culturales provocados por el software social. *Lychnos* 7(4): 64-69. <
http://www.fgcsic.es/lychnos/es_ES/articulos/los_cambios_culturales_provocados_por_el_software_social>
[Acceso : 19-4-2013].

McCarty, Christopher & José Luis Molina (2014). "SocialNetwork Analysis". In: Bernard, H. R., & Gravlee, C. C. (Eds). *Handbook of methods in cultural anthropology* (Vol. 36). Lanham: Rowman & Littlefield.
<https://doi.org/10.5860/CHOICE.36-4846>

Bibliografia recomanada:

Adler-Lomnitz, Larissa (1975). *Cómo sobreviven los marginados*. Madrid: SigloXXI.

Borgatti, Stephen P., Everett, Martin G., & Johnson, Jeffrey C. (2013). *Analyzing social networks*. Thousand Oaks, Calif.: Sage Publications.

Lubbers, Miranda J., & Molina, José Luis (2013). El proceso de la reconstrucción de la red personal de los inmigrantes: una descripción longitudinal. *Empíria. Revista de Metodología de Ciencias Sociales*, 26, 63-88. <https://doi.org/10.5944/empiria.26.7153>

Lubbers, Miranda J., Verdery, Ashton M., & Molina, José Luis (2018). Social Networks and Transnational Social Fields: A Review of Quantitative and Mixed-Methods Approaches. *International Migration Review*, 54(1), 177-204. <https://doi.org/10.1177/0197918318812343>

McCarty, Christopher, Lubbers, Miranda J., Vacca, Raffaele, & Molina, José Luis (2019). *Conducting Personal Network Research: A Practical Guide*. New York: Guilford Publishers.

Molina, José Luis (2001). *El análisis de redes sociales. Una introducción*. Barcelona: Edicions Bellaterra.

Migracions internacionals i processos de Mixticitat

BIBLIOGRAFIA OBLIGATÒRIA (* lectures abans de l'inicidel curs):

* Arango, Joaquín (2003) "La explicación teórica de las migraciones: luz y sombra", *Migración y Desarrollo*, 1: 1-29. <http://meme.phpwebhosting.com/~migracion/modules/ve1/JoaquinArango.pdf>

* Castles, Stephen; de Haas, Hein; Miller, Mark (2020) "Introduction". In *The Age of Migration: International Population Movements in the Modern World*, 6th edn. Hampshire, UK: Palgrave Macmillan, pp. 1-20.

ENG: https://www.macmillanihe.com/resources/sample-chapters/9781352007121_sample.pdf

CAST (2004): http://biblioteca.diputados.gob.mx/janium/bv/ce/scpd/LIX/era_mig.pdf

Rodríguez García, Dan (2006) "Mixed Marriages and Transnational Families in the Intercultural Context: A Case Study of African-Spanish Couples in Catalonia, Spain". *Journal of Ethnic and Migration Studies*, 32 (3): 403-433.

https://www.researchgate.net/publication/237812649_Mixed_Marriages_and_Transnational_Families_in_the_Inte

Rodríguez-Reche, Cristina; Rodríguez-García, Dan (2020) "El estigma de la musulmanidad: visibilidad percibida y racismo en hijas de parejas mixtas con padre/madre de origen magrebí en Barcelona y Granada." *Perifèria, revista de recerca i formació en antropologia*, 25 (1): 4-27. <https://doi.org/10.5565/rev/periferia.723>

BIBLIOGRAFIA COMPLEMENTÀRIA

Blanco, Cristina (2000) *Las migraciones contemporáneas*. Madrid: Alianza.

Bogue, Ronald (2004) "Apology for Nomadology", *Interventions: International Journal of Postcolonial Studies*, 6 (2): 169-179.

Brettell, Caroline; Hollifield, James (2008) *Migration Theory: Talking Across Disciplines*. New York: Routledge, 2nd ed.

Brotherton, David; Kretsedemas, Phillip (2018) *Immigration Policy in the Age of Punishment: Detention, Deportation, and Border Control*. New York: Columbia University Press.

Checa, Francisco, Checa, Juan Carlos.; Arjona, Ángeles (eds.) (2007) *Migración y derechos humanos*. Barcelona: Icaria.

Cohen, Robin (2008) *Global Diasporas*. Abingdon: Routledge.

Cresswell, Tim (2006) *On the move. Mobility in the modern western world*. Nueva York: Routledge.

Faist, Thomas (2013) "The mobility turn: a new paradigm for the social sciences?", *Ethnic and Racial Studies*, 36 (11): 1637-1646.

Giménez, Carlos (2003) *Qué es la inmigración*. Barcelona: Integral.

Glick Schiller, Nina; Salazar, Noel (2013) "Regimes of Mobility Across the Globe", *Journal of Ethnic and Migration Studies*, 39 (2): 183-200.

IOM (2016) Key Migration Terms: <http://www.iom.int/key-migration-terms>

IOM (2020) *Informe sobre las migraciones en el mundo 2020*. <https://www.iom.int/wmr/es/2020>

Fassin, Didier (2011) "Policing Borders, Producing Boundaries. The Governmentality of Immigration in Dark Times", *Annual Review of Anthropology*, 40: 213-226.

King, Russell (ed.) (2001) *The Mediterranean Passage. Migration and New Cultural Encounters in Southern Europe*. Liverpool: Liverpool University Press.

Koser, Khalid (2007) *International Migration: A Very Short Introduction*. Oxford: Oxford University Press.

Livi-Bacci, Massimo (2012) *Breve historia de las migraciones*. Madrid: Alianza Editorial.

Massey, Douglas; Arango, Joaquín; Hugo, Graeme; Kouaouci, Ali; Pellegrino, Adela; Taylor, Edward (eds.) (2009) *Worlds in Motion: Understanding International Migration at the End of the Millennium*. New York: OUP.

Nair, Sami (2006) *Yvendrán. Las migraciones en tiempos hostiles*. Barcelona: Bronce.

Rodríguez García, Dan (2010) *Retos y tendencias en la gestión de la inmigración y la diversidad en clave transatlántica*. Documentos CIDOB Migraciones, 21. Barcelona: Fundación CIDOB.

<https://dialnet.unirioja.es/servlet/articulo?codigo=3189494>

Rodríguez García, Dan (2010) "Beyond Assimilation and Multiculturalism: A Critical Review of the Debate on Managing Diversity", *Journal of International Migration and Integration*, 11 (3): 251-271.

Rodríguez-García, Dan, Solana, Miguel, Ortiz, Anna, Ballestín, Beatriz (2020) "Blurring of Colour Lines? Ethn racially Mixed Youth in Spain Navigating Identity". *Journal of Ethnic and Migration Studies*.

<https://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/1369183X.2019.1654157>

Rodríguez-García, Dan (2016) "Avances en el estudio de la 'mixticidad': Contrastando la relación entre uniones mixtas e integración social". *Revista UAB Divulga: Barcelona Investigación e Innovación*. Artículos - Avances Investigación - Antropología, 11 de abril de 2016. <https://ddd.uab.cat/record/150377>

Rodríguez-García, Dan (2015) "Introduction: Intermarriage and Integration Revisited: International Experiences and Cross-disciplinary Approaches". *The ANNALS of the American Academy of Political and Social Science*, 662 (1): 8-36.

https://www.researchgate.net/publication/283052107_Introduction_Intermarriage_and_Integration_Revisited_Inte

Sayad, Abdelmalek (1992) *L'immigration ou les paradoxes de l'altérité*. Brussels: De Boeck-Wesmael.

Vertovec, Steven (2010) *Transnationalism*. London: Routledge.

Vargas-Silva, Carlos (ed.) (2012) *Handbook of Research Methods In Migration*. Northampton, MA: Oxford University Press.

Webgrafía

- International Organization for Migration (IOM): <http://www.iom.int/>
- Global Migrant Origin Database - Interactive Map: <http://migrationsmap.net>
- United Nations High Commissioner for Refugees (UNHCR): <http://www.unhcr.org>
- Immigration Data Hub - MPI: <http://www.migrationinformation.org/datahub/>
- Migrant Integration Policy Index: <http://www.mipex.eu/>
- The Age of Migration (Castles and Miller) - Website: <http://www.age-of-migration.com/>
- Stories behind a line (interactive individual migration trajectories): <http://www.storiesbehindaline.com/>
- EU Immigration Portal - European Commission: <http://ec.europa.eu/immigration/>
- Instituto Nacional de Estadística (INE): www.ine.es

- Institut d'Estadística de Catalunya (Idescat): www.idescat.cat
- Mixed-race Studies: <http://www.mixedracestudies.org>